

DV-1601250102041200

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (2016) Examination

April - 2022

Economics

(Environmental Economics : Issues and Policies)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 ભારતમાં જમીન વપરાશનો બદલાતો ઉપયોગ, પાકની બદલાતી તરાહ અને પર્યાવરણીય સમસ્યાનું વિગતવાર વર્ણન કરો. 14

અથવા

1 ભારતમાં જંગલોનું સંરક્ષણ, જૈવવિવિધતા અને પર્યાવરણ સમસ્યાઓ વિગતવાર વર્ણવો. 14

2 પર્યાવરણની સમસ્યાઓ શું છે ? ભારતના ઉદ્યોગોની વૃદ્ધિ અને ઉદ્યોગોના માળખાને વિગતવાર સમજાવો. 14

અથવા

2 પ્રદૂષણ એટલે શું ? ભારતમાં વાયુ પ્રદૂષણ અને જળ પ્રદૂષણની સમસ્યાનું વર્ણન કરી તેની પર્યાવરણની સમસ્યાઓ ઉદાહરણ સાથે વિગતવાર સમજાવો. 14

3 આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યાવરણીય સમસ્યાની વ્યાખ્યા આપીને વૈશ્વિક તાપમાન અને એસિડ વરસાદ સમજાવીને અને તેની પર્યાવરણીય અસરો સમજાવો. 14

અથવા

3 ભારતમાં જોખમી કચરાના વેપારની પર્યાવરણીય સમસ્યા, નષ્ટ સજાતિઓ અને ઔષધીય છોડની પર્યાવરણીય સમસ્યા અને તેની પર્યાવરણીય અસરો સમજાવો. 14

4 ભારતમાં મહત્વના પર્યાવરણીય કાયદાઓ સમજાવીને તેના અમલીકરણની પદ્ધતિનું વિગતવાર વર્ણન કરો. 14

અથવા

4 પર્યાવરણીય સંધિઓ અને પર્યાવરણ પ્રત્યે ભારતનો અભિગમ વિગતવાર સમજાવો. 14

5 ચારમાંથી કોઈ પણ બે લખો : 14

(1) ખુલ્લા ઘાસચારા મેદાનોની પર્યાવરણ સમસ્યા સમજાવો.

(2) ઘન અને પ્રવાહી કચરાનું વ્યવસ્થાપન સમજાવો.

(3) વૈશ્વિકીકરણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર

(4) ભારતમાં પર્યાવરણનીતિની વૃદ્ધિ.

ENGLISH VERSION

- 1 Explain the changes in land use and cropping pattern and structure of industries in India in detail. **14**

OR

- 1 Explain the problems of conservation of forest and biodiversity and environment problems in detail. **14**

- 2 What is environment issues ? Explain the growth and structure of industries in India in detail. **14**

OR

- 2 What is pollution ? Explain the problems of air pollution and water pollution with example and environment problems in India in detail. **14**

- 3 Give the definition of international environmental issues and explain the global warming and acid rain and its environmental implication in detail. **14**

OR

- 3 Explain the environment problems of trade of hazardous waste, endangered species and medical plants and its implications in India in detail. **14**

- 4 Explain the important environment law and mechanism of implementation in India in detail. **14**

OR

- 4 Explain the environment agreement and India's approach on environment in detail. **14**

- 5 Write any two out of four : **14**

- (1) Explain the environment problems of grazing land
- (2) Explain solid and liquid waste management
- (3) Explain globalization and international trade
- (4) Explain growth of environment policy in India.